

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 21CoEk/45/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2508899376
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2508899376.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Bibiána Ťažiarová a členiek senátu JUDr. Zlatica Javorová a JUDr. Gabriela Brišková v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného spoločnosťou: Advocate s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému: A. B., nar. XX.X.XXXX, zomr. XX.X.XXXX, naposledy bytom C. XX/XX, C., za účasti súdneho exekútora: JUDr. Ladislav Jakubec, so sídlom Zámocká 30, Bratislava, nástupcu súdneho exekútora: JUDr. Rudolf Krutý, PhD., Záhradnícka 60, Bratislava, o vymoženie 497,91 eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Piešťany č. k. 5Er/470/2008-50 zo dňa 2. marca 2023 v spojení s dopĺňacím uznesením Okresného súdu Trnava č. k. PN-5Er/470/2008-74 zo dňa 23. októbra 2023, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd odvolacie konanie z a s t a v u j e .
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie vyhlásil exekúciu vedenú na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 5Er/470/2008, u súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, PhD. vedenú pod č. EX 4559/2007 za neprípustnú a exekúciu zastavil. Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 41 ods. 2 písm. c), § 57 ods. 1 písm. g), § 58 ods. 1, § 243h ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), § 22 ods. 2, § 23, § 31 ods. 1, § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“). Vecne dôvodil tým, že jedným z nevyhnutných predpokladov na zákonné vedenie exekúcie je aj spôsobilý exekučný titul. Pokiaľ súd zistí taký nedostatok exekučného titulu majúci za následok jeho absolútnu neplatnosť, je povinný sám z úradnej povinnosti nezákonne vedenú exekúciu zastaviť s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/164/1996 zo dňa 27.1.1997, ktoré hovorí, že „súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe exekučného titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená“. Súd prvej inštancie preskúmal exekučný titul, ktorým je notárska zápisnica spísaná notárom JUDr. Jarmilou Kováčovou, so sídlom v Bratislave, Gajova 13, č. N 1783/2004, NZ 64450/2004 zo dňa 13.8.2004. Neoddeliteľnou súčasťou tejto notárskej zápisnice je zmluva o úvere č. 4250418, ktorú povinný v právnom postavení dlžníka uzatvoril s oprávneným v právnom postavení veriteľa. Z tejto zmluvy o úvere okrem iného vyplýva, že povinný v časti zmluvy označenej ako „Splnomocnenie“ splnomocnil advokáta Mgr. Tomáša Kušníra, advokátska kancelária so sídlom Bratislava, Za kasárňou 1, na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, t. j. aby v jeho mene uznal záväzok z vyššie uvedenej zmluvy o úvere tak, aby sa notárska zápisnica stala vykonateľným titulom pre súdny výkon rozhodnutia alebo exekúciu do výšky vzniknutej pohľadávky a jej príslušenstva. Zo samotnej notárskej zápisnice je zřejmé, že táto bola spísaná u vyššie uvedeného notára s tým, že Mgr. Tomáš Kušník ako splnomocnenec konajúci na základe splnomocnenia uvedeného

v zmluve o úvere, v mene povinného požiadal o spísanie notárskej zápisnice, a to osvedčenia o vyhlásení účastníka o uznaní právneho záväzku a súhlase s exekúciou podľa § 41 ods. 2 písm. c) Exekučného poriadku. Mgr. Tomáš Kušník za povinného vyhlásil, že povinný uzavrel s oprávneným zmluvu o úvere, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 10.000,- Sk, pričom Mgr. Tomáš Kušník za povinného uznal dlh voči oprávnenému v celkovej výške 18.705,- Sk, pričom táto suma sa bude úročiť úrokom z omeškania vo výške 0,25 % denne od 24.2.2004 až do zaplatenia. Mgr. Tomáš Kušník dlh povinného uznal v celom rozsahu čo do základu aj do výšky, zároveň za povinného vyhlásil, že uvedený dlh spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,25 % denne od 24.2.2004 do zaplatenia splatí do 23.8.2004. Napokon Mgr. Tomáš Kušník za povinného vyhlásil, že v prípade neuhradenia dlhu do 23.8.2004 súhlasí s exekúciou spôsobom ustanoveným v § 63 Exekučného poriadku s tým, aby táto notárska zápisnica bola použitá ako exekučný titul podľa § 41 ods. 2 Exekučného poriadku. Z toho, že meno splnomocnenca Mgr. Tomáša Kušníra ako zástupcu dlžníka bolo priamo zakomponované do predtlaču zmluvy, a teda menovaný advokát bol vybratý priamo oprávneným, je zrejmé, že aj pri zastupovaní povinného pri spisovaní notárskej zápisnice došlo k zjavnému porušeniu zákona, pretože za povinnú osobu uznala záväzok osoba, ktorej záujmy sú v rozpore so záujmami zastupovaného, v danom prípade povinného. Táto zjavnosť vyplýva zo samotnej skutočnosti, že oprávnený predformuloval meno splnomocneného zástupcu vo formulárovej zmluve, čím došlo k situácii, že právneho zástupcu si povinný nevyberal slobodne, ale určil mu ho vopred oprávnený. Súd prvej inštancie poukázal aj na fakt známy z praxe súdov, že menovaný Mgr. Tomáš Kušník pôsobil ako právny zástupca oprávneného v mnohých iných súdnych konaniach. Zástupca teda konal zákonom nedovoleným spôsobom, ak podpísal zápisnicu za povinného. Keďže ide o neplatné splnomocnenie, povinný nemohol toto plnomocnenstvo kedykoľvek odvolať, keďže neplatný právny úkon sa neodvoláva, pretože nemá žiadne účinky. Na podklade uvedených skutočností okresný súd konštatoval, že notárska zápisnica neobsahuje podstatnú náležitosť, ktorá robí z notárskej zápisnice spôsobilý exekučný titul, a to prejav vôle dlžníka - súhlas povinného s jej vykonateľnosťou, nakoľko splnomocnenie, ktoré udelil povinný, Mgr. Tomášovi Kušnírovi je neplatným právnym úkonom, z čoho teda vyplýva, že samotné uznanie dlhu na základe takto udeleného plnomocnenstva je absolútne neplatným právnym úkonom. Povinný sa v čase uzatvorenia zmluvy o úvere a ani neskôr nedozvedel, či označená osoba splnomocnenie prijala. Za povinného konal advokát, ktorý o osobe povinného v čase prijatia splnomocnenia mohol vedieť len to, že je v omeškaní s plnením peňažného dlhu a že si menovaný advokáta nevybral. Takýto stav naznačuje, že prijatím splnomocnenia sa Mgr. Tomáš Kušník zaviazal konať podľa pokynov a v prospech navrhovateľa, ktorý z predložených listín nevyplýva priamo, ale existencia právneho vzťahu medzi splnomocnencom dlžníka a navrhovateľom sa dá nepochybne vyvodiť zo splnomocnenia, ktoré dal oprávnený Mgr. Kušnírovi na spísanie zápisnice. Navyše splnomocnený zástupca Mgr. Kušník konal nad rámec splnomocnenia, kedy nielenže uznal záväzok v mene povinného, ale určil povinnému aj lehotu na jeho splnenie, čím konal bez splnomocnenia a v rozpore so záujmami povinného. Súd prvej inštancie na základe vyššie uvedených skutočností mal za to, že exekúcia vedená na základe exekučného titulu, ktorý neexistuje nie je prípustná a je potrebné ju zastaviť.

2. Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie oprávnený, navrhujúc jeho zrušenie a vrátenie súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie s poukazom na § 365 ods. 1 písm. d), f), h) Civilného sporového poriadku. Namietal tvrdenia prvoinštančného súdu o „vadnosti“ udeleného plnomocnenstva na spísanie notárskej zápisnice, nakoľko v danom prípade ide o hmotnoprávne zastúpenie povinného v zmysle § 22 v nadväznosti na § 31 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré bolo udelené Mgr. Kušnírovi. Udelením plnomocnenstva sa povinný ako dlžník nevzdal svojich práv na uznanie záväzku, iba rozšíril možnosť uznania záväzku za jeho osobu aj na osobu splnomocniteľa, v danom prípade advokáta. Platné právne predpisy povinnému ako dlžníkovi nebránili v tom, aby dobrovoľne sám uznal záväzok zo zmluvy o úvere, pričom výška záväzku bola povinnému ako dlžníkovi známa. Oprávnený ako veriteľ pravidelne vyzýval povinného na úhradu jeho záväzku a vždy špecifikoval aktuálnu výšku dlžnej sumy. Rovnako sa nestotožňuje s právnym názorom okresného súdu, podľa ktorého nie je citovaná notárska zápisnica spôsobilým exekučným titulom z dôvodu, že povinný platne nespomocnil Mgr. Kušníra svojím zastupovaním. Pokiaľ sa zákonodarca rozhodol zaviesť do právneho poriadku notársku zápisnicu ako exekučný titul, nepochybne tým prejavil svoj záujem o posilnenie riešenia sporov medzi účastníkmi právnych vzťahov predovšetkým mimosúdny spôsobom. Inými slovami, zákon účastníkom hmotnoprávneho vzťahu za istých podmienok dovolil, aby si zabezpečili exekučný titul bez toho, aby ich vec z hľadiska hmotného práva preskúmal v občianskom súdnom konaní a vyniesol o tom definitívne a záväzné rozhodnutie súd. Ak by mal exekučný súd vykonať takéto preskúmanie veci v rámci exekučného konania, muselo by to byť v zákone výslovne uvedené, pretože takéto preskúmanie

ide nad rámec preskúmania formálnej a materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu. Má za to, že plnomocenstvo udelené Mgr. Kušnírovi je platné a nie je možné ho kvalifikovať ako absolútne neplatný právny úkon. Ďalej uviedol, že udelené plnomocenstvo je právnym úkonom spĺňajúcim všetky náležitosti právneho úkonu v zmysle § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka. Plnomocenstvo na zastupovanie bolo súčasťou zmluvy a bolo dojednané jasne, určito a zrozumiteľne. Dlžník (povinný) splnomocnil Mgr. Kušníra, aby v mene dlžníka uznal záväzok z úveru uvedeného v zmluve. Oprávnený má za to, že splnomocnenec Mgr. Kušnír konal v medziach plnomocenstva a neprekročil svoje oprávnenia uvedené v predmetnom plnomocenstve, nakoľko v plnomocenstve je jasne, zrozumiteľne a určito vyjadrený rozsah udeleného plnomocenstva. Povinný predmetné plnomocenstvo na znak súhlasu podpísal. Oprávnený je toho názoru, že konanie Mgr. Kušníra (uznanie záväzku) nemožno kvalifikovať ako konanie, ktoré je v rozpore so záujmami zastúpeného (povinného). Povinný dlhodobo ignoroval výzvy oprávneného a neplnil si svoje záväzky vyplývajúce zo zmluvy (neuhradil ani poskytnutý úver vo výške istiny), v dôsledku čoho sa dostal do omeškania a jeho záväzky voči oprávnenému sa rozšírili (došlo k zvýšeniu pohľadávky oprávneného). V prípade, ak by k uznaniu záväzku nedošlo a tento stav by trval ešte dlhšie, v dôsledku plynúcich úrokov z omeškania by sa pohľadávka oprávneného zvýšila ešte viac. Z uvedeného vyplýva, že splnomocnenec Mgr. Kušnír konal v záujme dlžníka (povinného). Oprávnený uzavieral zmluvu v dobrej viere, že povinný bude svoje záväzky vyplývajúce zo zmluvy plniť a z tohto dôvodu mu aj poskytol úver. Konanie povinného, t. j. dlhodobé ignorovanie výziev oprávneného a neplnenie záväzkov považuje oprávnený za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi a v rozpore s princípmi poctivého obchodného styku. V tejto súvislosti poukázal aj na jednu zo zásad záväzkového práva, ktorou je zásada „favor contractus“ – teória zachovania platnosti zmlúv v záujme právnej istoty účastníkov zmluvy. Oprávnený má za to, že dohoda o plnomocenstve je z objektívneho hľadiska ako celok udržateľná a preto ju nemožno považovať za absolútne neplatnú. Právny úkon (plnomocenstvo) nemôže byť neplatný, ak je jeho význam nepochybný. Z plnomocenstva bolo zrejmé kto ho udeľuje a akého konania sa týka, bolo určité a zrozumiteľné. Plnomocenstvo bolo riadne podpísané navrhovateľom aj zvoleným zástupcom. Na existenciu právneho úkonu nestačí existencia akejkoľvek vôle, ale musí sa jednať o vôľu, ktorá spĺňa náležitosti predpísané právnym poriadkom. Občianske právo požaduje od právne relevantnej vôle, že musí byť skutočne daná (t. j. musí objektívne existovať), musí byť slobodná, vážna, nemôže vzniknúť v dôsledku omylu alebo tiesne. Oprávnený má za to, že v danom prípade nemožno hovoriť o absencii niektorej z náležitostí vôle. Nedostatok vôle si nemožno zamieňať s ľahkovážnosťou druhej zmluvnej strany. Povinný mohol odmietnuť uzavrieť takúto zmluvu, v ktorej je obsiahnuté plnomocenstvo. V tejto súvislosti podotkol, že štandardne uzavieral s klientmi zmluvy, v ktorých predmetné plnomocenstvo obsiahnuté nebolo. Povinný však túto skutočnosť nijakým spôsobom nenamietal. Oprávnený v dobrej viere zmluvu uzavrel a povinnému úver poskytol. Na podporu uvedeného poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/343/2013. Má za to, že okresný súd v danom prípade ani nebol oprávnený ex offio skúmať platnosť dojednaného plnomocenstva, skúmať, či boli splnené náležitosti vôle a iné, pretože povinný nemá postavenie spotrebiteľa a navyše bol to práve povinný koho konanie (ignorácia existujúceho a nepremičaného dlhu) by bolo možné kvalifikovať ako konanie v rozpore s dobrými mravmi. Na záver uviedol, že po doručení návrhu na vykonanie exekúcie zo strany oprávneného, súdny exekútor požiadal o udelenie poverenia, ktoré mu bolo po preskúmaní žiadosti, návrhu na vykonanie exekúcie a notárskej zápisnice ako exekučného titulu, udelené. Z uvedeného vyplýva, že notárska zápisnica bola predmetom skúmania zo strany súdu už pri rozhodovaní o udelení poverenia súdnemu exekútorovi. Súd prvej inštancie však v tomto konaní uznal exekučný titul za súladný, a preto následne udelil súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie.

3. Dopĺňacím uznesením č. k. PN-5Er/470/2008-74 zo dňa 23. októbra 2023 prvoinštančný súd doplnil napadnuté uznesenie o výroky: „II. Súd priznáva súdnemu exekútorovi nárok na náhradu trov exekúcie voči oprávnenému. III. Oprávnený je povinný zaplatiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie vo výške 39,83 eur, a to do troch dní odo dňa doručenia tohto uznesenia.“

4. Po predložení veci, odvolací súd z obsahu spisu (z lustrácie v Registri obyvateľov SR zo dňa 23.10.2023 č. I. 73) zistil, že povinný zomrel dňa XX.X.XXXX. Z obsahu spisu teda vyplýva, že povinný zomrel v priebehu odvolacieho konania, po podaní odvolania.

5. Z uznesenia Okresného súdu Trnava č. k. 100D/49/2023, Dnot 210/2023 zo dňa 4.12.2018 (nadobudlo právoplatnosť dňa 30.12.2023), vyplýva, že týmto rozhodnutím bolo I. výrokom konanie o dedičstve (po poručiteľovi - povinnom) zastavené, II. výrokom bol vydaný majetok nepatrnej hodnoty patriaci

poručiťovi ku dňu smrti v celosti - D. E., F. E., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom G. XXXX/X, C., ktorá sa postarala o pohreb poručiťa, III. výrokom bola určená notárke ako súdnej komisárke odmena a náhrada hotových výdavkov. Z odôvodnenia rozhodnutia o. i. vyplýva, že okresný súd poveril notárku JUDr. Katarínu Cvoligovú, aby ako súdna komisárka konala a rozhodovala vo veci prejednaní dedičstva po poručiťovi. Podľa potvrdenia o lustrácii poručiťa v Notárskom centrálnom registri závetov (NCRza) sa v evidencii nevyhlásených závetov na meno poručiťa nevedie žiadny závet, ani listina o vydedení, ani vyhlásenie o voľbe práva a taktiež účastníci dedičského konania do dňa vydania tohto uznesenia do spisu žiaden závet ani listinu o vydedení nepredložili. Poručiť zomrel ako slobodný a mal jedno dieťa. Predpokladanou dedičkou zo zákona po poručiťovi podľa § 473 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov je dcéra mal. H. B., F. B., narodená X.XX.XXXX, trvale bytom C., G. XXXX/X, ktorá však nebola poučená o právach a povinnostiach dedičov, najmä o jej práve odmietnuť dedičstvo a pod. Dňa 23.10.2023 bola s družkou poručiťa D. E. spísaná zápisnica o predbežnom vyšetrení, z ktorej, ako aj z listinných dôkazov založených v spise vyplýva, že poručiť zanechal len majetok nepatrnej hodnoty, bližšie popísaný vo výroku II. uznesenia. O pohreb poručiťa sa postarala družka poručiťa D. E., ktorá uhradila náklady spojené s pohrebom poručiťa v sume 1.352,10 eur.

6. Podľa § 243h ods. 1 vety prvej Exekučného poriadku (prechodných ustanovení k úpravám účinným od 1. apríla 2017) ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017.

7. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku v znení účinnom od 1. júla 2016 do 31. marca 2017, ak to povaha veci nevylučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia CSP (zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov).

8. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je uvedené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (pred 1. júlom 2016).

9. Podľa § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 37 ods. 1 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.3.2017, účastníkmi konania sú oprávnený a povinný; iné osoby sú účastníkmi len tej časti konania, v ktorej im toto postavenie priznáva tento zákon. Ak súd rozhoduje o trovách exekúcie, účastníkom konania je aj poverený exekútor.

11. Podľa § 37 ods. 3 veta prvá Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.3.2017, proti inému než tomu, kto je v rozhodnutí označený ako povinný, alebo v prospech iného než toho, kto je v rozhodnutí označený ako oprávnený, možno vykonať exekúciu, len ak sa preukázalo, že naňho prešla povinnosť alebo právo z exekučného titulu podľa § 41.

12. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky"); podľa ods. 2 rovnakého ust. ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

13. Podľa § 61 CSP procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

14. Podľa § 62 CSP ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

15. Ustanovenie § 161 ods. 1 CSP ukladá súdu povinnosť skúmať procesnú subjektivitu kedykoľvek počas konania. Ak by k strate procesnej subjektivity došlo počas konania, t. j. po začatí konania, v prípade smrti strany ako fyzickej osoby súd postupuje podľa § 63 CSP a v prípade zániku strany ako právnickej osoby súd postupuje podľa § 64 CSP. Aj v týchto prípadoch môže dôjsť k zastaveniu konania (podľa § 63 ods. 1 CSP alebo § 64 druhej vety CSP), a to najmä v prípade, ak strana nemá dedičov alebo právneho nástupcu.

16. Podľa § 63 ods. 1 CSP, ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať.

17. Podľa § 63 ods. 2 CSP v konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

18. Podľa § 66 CSP, ak strata procesnej subjektivity nastane až po vyhlásení rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, postupuje súd podľa § 63 a § 64; vyhláseným rozhodnutím zostáva súd viazaný.

19. Spôsobilosť na práva a povinnosti fyzickej osoby vzniká narodením a zaniká smrťou. Ustanovenie § 63 CSP upravuje prípady, keď k strate procesnej subjektivity fyzickej osoby, teda k jej smrti, dôjde počas konania, t. j. v období od začatia konania až do právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Súd po smrti strany počas konania má po posúdení povahy sporu možnosť len konanie zastaviť alebo v konaní pokračovať. Povahou veci sa rozumie povaha hmotných práv a povinností, o ktoré v konaní ide, čo vyplýva práve z toho, že procesné nástupníctvo sa odvodzuje od nástupníctva hmotnoprávneho (uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22Cdo/368/2012 z 28.2.2012).

20. Judikatúra zastáva názor, že ak bolo dedičské konanie zastavené pre nemajetnosť poručiťľa, resp. poručiťľ zanechal len majetok nepatrnej hodnoty alebo ak majetok poručiťľa nedosahuje výšku primeraných nákladov spojených s pohrebom poručiťľa a zároveň nebolo ani v prebiehajúcom sporovom konaní preukázané, že by poručiťľ mal iný majetok, ktorého existencia by umožňovala súdu samostatne uvážiť, či vo vzťahu k tomuto majetku prichádza do úvahy právne nástupníctvo inej osoby, je potrebné konanie zastaviť podľa ustanovenia § 63 ods. 1 CSP, keďže z povahy veci nie je možné v konaní pokračovať, ak neexistuje právny nástupca zomrelej strany, teda osoby, ktorú právny poriadok dosadzuje vo vzťahu k neuhradeným dlhom do právneho postavenia zomretého podľa ustanovenia § 470 Občianskeho zákonníka. (pozri Komentár k § 63 ods. 1 CSP, právny portál ASPI).

21. V predmetnej veci povinný v priebehu odvolacieho konania (dňa 23.9.2023) zomrel, čím stratil procesnú subjektivitu a konanie o dedičstve po povinnom bolo zastavené pre jeho nemajetnosť. Osoby, ktoré prichádzali do úvahy ako dedičia, sa vzhľadom na zastavenie konania o dedičstve po povinnom pre jeho nemajetnosť dedičmi nestali a podľa výsledku konania o dedičstve na nich neprešla povinnosť, o ktorú v prejednávanej veci ide. Za týchto okolností tak odvolací súd konštatuje, že nie sú splnené zákonné podmienky na rozhodnutie o pokračovaní s dedičmi povinného, pričom nedostatok procesnej subjektivity na strane povinného je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania a odvolacie konanie je potrebné z tohto dôvodu zastaviť.

22. Ak k strate procesnej subjektivity strany dôjde po vyhlásení rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, je súd naďalej vyhláseným rozhodnutím viazaný. Pri riadení sa opísanými úvahami je tak zrejmé, že smrť povinného v prejednávanej veci spôsobila nemožnosť ďalšieho pokračovania v konaní proti povinnému a odvolacie konanie preto muselo byť obligatórne zastavené.

23. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Trovy je teda povinná platiť tá zo strán, ktorá zavinila, že vznikli. Pojem procesné zavinenie sa posudzuje z procesného hľadiska. Uvedený pojem je pritom nevyhnutné vykladať komplexne. V posudzovanej veci dôvodom zastavenia konania bol nedostatok procesnej subjektivity strany konania, v dôsledku jej úmrtia v priebehu konania, vo vzťahu ku ktorému nedošlo k procesnému nástupníctvu. Z toho dôvodu bolo rozhodnuté o náhrade trov odvolacieho konania, vo vzťahu medzi oprávneným, povinným a súdnym exekútorom tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

24. Toto uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.